



Interessante informatie:

- Passie voor fotografie.
www.wimkoops.nl

In dit nummer:

Nieuwe opmaak	1
Erewacht	1
Maastrichterlaan	2
Brandweerkazerne	2
Uit het krantenarchief van Arthur Cransveld	3
St. Cecilia	3
Onderwijs in Vaals 1900-1980	3

Nummer 50

Oktober 2013

Nieuwe opmaak

De opmaak van de nieuwsbrief is de afgelopen 49 edities steeds hetzelfde geweest. Tijd om na ruim vier jaar eens een vernieuwing aan te brengen. In overleg met ons bestuur is gekozen voor de opmaak die U bij deze ontvangt. Bestuur en redactie zijn blij met deze vernieuwing. Wij hopen dat het bij de lezers ook in de smaak valt. En in die zin gaan we voor de volgende 50 nummers.



Erewacht

In V&H 14 is het verhaal opgenomen van de Erewacht. De Erewacht is in 1847 opgericht, toen nog onder de naam *Einigkeit*.

Zoals gebruikelijk in die tijd was de voertaal in Vaals Duits. Het doel van de vereniging was het opluisteren van de processies en andere katholieke feesten. In werkelijkheid had men ook een beschermende taak tegen anders denkenden die de zaak konden verstoren.

De vereniging heeft in de beginjaren een zeer moeilijk bestaan gehad. Echter vanaf 1882 waaide er een nieuwe wind. De vereniging heeft na de Tweede Wereldoorlog de Duitse taal vervangen door de Nederlandse. Men heeft hiervoor de statuten vertaald en opnieuw bij de notaris laten vastleggen. Door deze verandering was het ook noodzakelijk een nieuwe vlag aan te schaffen.

In de jaren zestig van de vorige eeuw is de vereniging opgeheven. Ieder lid uit die tijd mocht iets van de vereniging mee naar huis nemen. Zo is o.a. bekend waar nog een origineel sabel is.

Door bemiddeling van de heer Demollin uit Vaals is Sankt

Tolbert in het bezit gekomen van de laatste vlag van de Erewacht. De vlag krijgt een ereplaats tussen de andere in het bezit zijnde vlaggen bij de heemkundekring.



Maastrichterlaan



File op de Maastrichterlaan

Tijdens de reconstructie van de Maastrichterlaan is er regelmatig verkeersoverlast. Koning Willem I heeft de Maastrichterlaan laten aanleggen op verzoek van Vaalser industriëlen rond 1824. Men had er bij de koning op aangedrongen een betere verbinding te krijgen met Maastricht en het Nederlandse achterland. Dit in verband met de teruglopende markten en afzetgebieden. Sinds de aanleg van de Maastrichterlaan door Koning Willem I is er vaak iets veranderd aan de straat. Dit zal nooit tot veel overlast

geleid hebben. Allereerst was er nog niet veel verkeer. Bovendien was de Maastrichterlaan nooit bedoeld als hoofd winkelstraat. Zo kon men nog in de vijftiger jaren van de vorige eeuw de gehele straat afsluiten zonder dat dit tot grotere overlast zorgde. Toch was er in die tijd ook al sprake van veel vrachtverkeer naar Duitsland. De grens in Vaals was een drukke overgang. Hier moest aangifte gedaan worden bij zowel de Nederlandse als ook bij de Duitse douane. Afhankelijk van de grondigheid van de controles konden er lange wachttijden

ontstaan. Dat was vaak oorzaak voor lange files. Het hoogtepunt was in het najaar. Dan was er veel doorvoer van Belgisch fruit naar Duitsland. Een en ander bracht ook veel bedrijvigheid voor in- en uitklaringsbedrijven. In die tijd waren er aan de Maastrichterlaan zeven tankstations. Hieruit kan men opmaken hoeveel verkeer afgewikkeld werd. Toch heeft dat nooit tot veel commotie geleid. Na het gereedkomen van de autoweg A76 is het belang van de grensovergang Vaals minimaal geworden.

Brandweerkazerne

**“De tijd
bestaat alleen
maar omdat
anders alles
tegelijk zou
gebeuren.”
(Albert Einstein)**

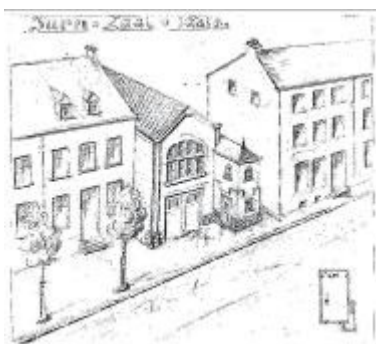
Het is bijna zo ver. De nieuwe brandweerkazerne aan de Randweg is bijna klaar. Het is voor de plaatselijke vrijwillige brandweer een mijlpaal. Maar voor het nieuwe gebouw geopend word blikken we nog even terug.

Reeds in 1825 werd op initiatief van enkele notabelen een brandspuit gekocht. Deze mocht echter alleen ingezet worden in de kom Vaals. Van 1825 tot 1834 zijn de bestrijdingsmiddelen opgeslagen ergens in de kom Vaals. Deze opslagplaats is niet meer te traceren. In 1834 wordt de

Vrijwillige Brandweer Vaals opgericht.

In 1891 wordt het contract getekend voor de bouw van een “brandspuitenhuis” aan de Koperstraat. Aannemer is Eg. Jos. Schijns te Vaals. De aanneemsom is fl. 1245,62. Dit onderkomen van de brandweer heeft dienst gedaan tot 1959. In dat jaar wordt een moderne kazerne met slangenstoren gelegen aan de Tyrellsestraat in gebruik genomen. Deze kazerne is tot op heden nog in gebruik.

In een van de volgende nieuwsbrieven zullen we de nieuwe kazerne aan U voorstellen.



Eerste brandweerkazerne



Tweede brandweerkazerne

Uit het krantenarchief van Arthur Cransveld



Ger Broekhoven geïnstalleerd

VAALS – Enorm veel inwoners van Vaals woonden de installatie van pastoor Ger Broekhoven (38 jaar) bij die zondag door deken Hennissen uit Gulpen verricht werd in de St.-Pauluskerk in Vaals. De parochiekerk was overvol. De parochianen wilden de installatie van de nieuwe pastoor in geen geval missen. Ger Broekhoven, voorheen kapelaan in Simpelveld, waar hij zeer gezien en geliefd was, gaf na de plechtige mis een soort van receptie in de pastorie. Daar kon iedereen kennis maken met de jeugdige pastoor. En van deze gelegenheid werd goed gebruik gemaakt.

St. Cecilia

Elk jaar rond 22 november vieren de Kon. Harmonie St. Cecilia Vaals 1836 en het KMK Cecilia Vaals 1837 de naamdag van St. Cecilia. Maar wie is eigenlijk deze Cecilia. Cecilia was een dochter uit een voorname Romeins familie. Al op jeugdige leeftijd werd zij gedwongen te trouwen met een zoon uit een andere vooraanstaande familie. Dit was echter wat zij niet wilde. Ze heeft met een list

haar maagdelijkheid in haar huwelijksnacht bewaard. Dat ze dit te danken had aan een beschermengel heeft ze opgebicht aan haar jonge echtgenoot. Het gevolg is dat beiden tot inzicht kwamen, zeer tot teleurstelling van hun families. Zo vielen beide in ongenade. Rond 230 na Christus stierven beide de marteldood. Cecilia was tijdens haar relatief korte leven zeer begaan met muziek. Hierdoor werd zij de be-

schermheilige van muziekverenigingen, koren en instrumentmakers. Ze is zelfs inspiratiebron geweest voor componisten.

Het is een goede traditie dit naamfeest te vieren. Laten we dit ook in de toekomst blijven doen.



Schilderij St. Cecilia van Guido Reni

Oproep: “Onderwijs in Vaals 1900-1980”

Oproep. Voor de publicatie van een nieuw boek, “Onderwijs in Vaals 1900-1980”, door Jac Hintzen. Het zou zeer prettig zijn als ik van jullie korte beschrijvingen zou kunnen krijgen over de gewone ervaringen in jullie schooltijd op een van de onderstaande scholen. Gewone ervaringen zijn: was het prettig op school of juist niet en kunt U kort aangeven waarom wel of waarom niet of heb je iets bijzonders meegemaakt op school? **(sensatieverhalen zijn zeker niet nodig, maar dat**

wil niet zeggen dat men de leraren niet op de korrel mag nemen)

Het gaat vooral om aan te geven hoe het onderwijs in Lemiers, Vaals en Vijlen functioneerde volgens oudleerlingen.

De scholen zijn: Aloysius – Bloemendal – Jozefschool – Kleuterscholen (Lemiers, Vaals en Vijlen) – Lemiers – Openbare – ULO (jongens en meisjes) – Vijlen

U kunt aangeven of u verhaal er met of zonder uw naam geheel in mag of dat uw verhaal er helemaal niet in mag

komen, maar alleen de inhoud ervan in combinatie met andere verhalen gebruikt mag worden.

U kunt uw verhalen inleveren: Per e-mail:

jachintzen@planet.nl of sankttolbert@gmail.com.

Afgeven of sturen naar: Clarissenstraat 104, 6291 GS Vaals. Persoonlijk afgeven om bijvoorbeeld toelichting te kunnen geven.

Jac. Hintzen.

**HEEMKUNDEKRING
SANKT-TOLBERT
VAALS**

Secretariaat:
Heuvel 4
6291 CS Vaals
Nederland

Telefoon: 043-306 42 06
E-mail: sankttolbert@gmail.com

**Bezoek onze website
sankttolbert.nl**



Verenigingsnieuws

Verjaardagen (70+) van Sankt Tolbert-leden

November 2013

14-11 Dolf Baltus 74 jaar
26-11 Jo Bost 80 jaar
26-11 Anna Esser-Sparla 78 jaar
16-11 Hans Phijl 75 jaar
23-11 Maria Rombach-Geraets 84 jaar
24-11 Katharina Schnarkowski-Kohl 84 jaar
20-11 Wim Steernberg 72 jaar
08-11 Theo Valkenberg 76 jaar

Leden die vermelding in deze rubriek niet op prijs stellen gelieven dit tijdig door te geven aan het secretariaat.

Allen van harte gefeliciteerd!

Activiteiten agenda

2 november: Grenzeloos-concert door de Kon. Harmonie St. Cecilia Vaals en de Kon. Erkende Harmonie St. Catharina Lemiers in "de Obelisk".

15 november: Veldeke avond van Um Mamelis in de kloosterbibliotheek Wittem.

16 november: Opening van het carnavalsseizoen in Vaals. Voor de Grensülle het 66^e.

24 november: Stichting de Kopermolen. Opening van de expositie met documenten m.b.t. de voormalige Lutherse Kerk.

24 november: KMK Cecilia 1837 Vaals en Kon. Harmonie St. Cecilia, patroonsfeest.

29 november: Bijeenkomst van de HKK Sankt Tolbert met presentatie van V&H 15.

30 november: Prinsenproclamatie van de Raenpiete.

REAGEREN

De nieuwsbrief is een maandelijkse uitgave van heemkundekring Sankt Tolbert.

Wilt u meer weten over de heemkundekring Sankt Tolbert, een bijdrage leveren aan deze nieuwsbrief of heeft u een interessante mededeling, kijk dan op de website www.sankttolbert.nl of mail naar sankttolbert@gmail.com.

De nieuwsbrieven staan ook in pdf-formaat op de website. Deze kunt u downloaden. Tevens kunt u op de site aangeven als u de nieuwsbrief niet meer wilt ontvangen.